Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Monumentnummer*: 523476

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	16 juni 2003
Kadaster deel/nr	82787/195

*Woonplaats**	*Gemeente**	*Provincie**
's-Graveland	Wijdemeren	Noord-Holland

*Straat**	*Nr**	*House letter**	*Toev.**	*Postcode**	*Woonplaats**	*Situering*	*Locatie*
Leeuwenlaan	7			1243 KA	's-Graveland		
Leeuwenlaan	9			1243 KA	's-Graveland		

*Kadastrale gemeente**	*Sectie**	*Kadastraal object**	*Appartement aanduiding*	*Grondperceel*
's-Graveland	A			152

*Omschrijving***

Omschrijving van het HOOFDHUIS (1):

Het nagenoeg vierkante hoofdhuis van het complex historische buitenplaats Hilverbeek, gebouwd in de periode 1725 -1730, bestaat uit een souterrain, twee bouwlagen en een met pannen gedekt schilddak waarop vier hoekschoorstenen. Aan de noordzijde is een uitgebouwde zaal met afgeronde hoeken. De zijgevels zijn ook uitgevoerd met een kleinere uitbouw met afgeronde hoeken. De oorspronkelijke toegang bevond zich in de zuidgevel en is als zodanig nog herkenbaar. Het huis is opgetrokken in baksteen met geblokte hoeklisenen en wordt afgesloten met een kroonlijst met gesneden balusters waartussen de vensters van een mezzanino zijn aangebracht. De voorgevel is vijf traveeën breed met een middenrisaliet, waarboven een dakkapel met klauwstukken en een halfronde bekroning met snijwerk. In de middenrisaliet bevond zich de oorspronkelijke toegang, die omstreeks 1860 werd gewijzigd tot de huidige, opvallend brede glaspui met pilasters. Hierboven bevindt zich nog het oorspronkelijke venster met de omlijsting met snijwerk. Voor de toegang ligt een hardstenen stoep met enkele treden. De achtergevel wordt gedomineerd door de over drie van de vijf traveeën uitgebouwde zaal. De drie meter uitgebouwde zaal heeft afgeronde hoeken en een geaccentueerde middenpartij, waarin zich glasdeuren bevinden in een omlijsting van pilasters op de begane grond en snijwerk op de verdieping. Verder op de begane grond een stoep met enkele treden en op de verdieping een balkon. De zijgevels vertonen in principe een gelijke opzet. Zij zijn nagenoeg blind. Slechts de afgeronde uitbouw aan de westzijde heeft op beide verdiepingen en het souterrain roedeverdeelde vensters. Op de begane

** Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister*
*** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument*
Datum van downloaden 29 march 2024

grond bevindt zich een in 1947 aangebrachte ondergeschikte toegang boven een keldertoegang met daarboven in plaats van een venster een blindnis. Aan de oostzijde is deze opzet door de aanbouw van het toegangsportaal uit 1860 anders geworden. Daar is het raam voor het trappenhuis boven de ingang dominant aanwezig. Hoewel het inwendige van het huis door latere aanpassingen en in mindere mate door de splitsing tot twee wooneenheden is aangetast, is de oorspronkelijke indeling nog goed herkenbaar en veel van de decoratieve afwerkingen zijn bewaard. De oorspronkelijke hoofdas van het huis ligt in noord-zuid richting op de begane grond. Op de verdieping is deze as een kwartslag gedraaid. In de hoofdas liggen de hal met daarachter de zaal. Hier om heen zijn zo symmetrisch mogelijk vier vertrekken gegroepeerd. Het oorspronkelijke trappenhuis bevindt zich in het oostelijke deel van het huis. Hier bevindt zich nog de eikenhouten trap met leuningen met balusters met snijwerk. Van de interieurafwerking is met name op de begane grond veel bewaard in de linker voorkamer, de hal en de zaal en de rechter achterkamer, voorts het trappenhuis en de afwerking in de kelder. In de kamer links voor bevindt zich een plafond in eenvoudige Lodewijk XIV stijl. De houten schouw in dezelfde stijl is hier na oorlogschade na 1945 opnieuw aangebracht. Het schilderstuk is vermoedelijk 19de eeuws, voorts houten deuren in omlijsting. De hal heeft een deels gerestaureerde marmeren vloer met een stucafwerking van wanden en plafond. Het is opvallend dat deze afwerking past in de indeling en ritmiek van de hal in zijn verkleinde vorm. Mogelijkerwijs betreft het stucwerk in neo Lodewijk XIV stijl. In ieder geval is er een opvallend verschil met het stucwerk in de zaal dat van een veel subtielere en verfijndere uitvoering is. De zaal heeft een marmeren lambries waarboven gestuukte wanden en een gestuukt plafond. Het geheel in zeer fraai Lodewijk XIV stijl vormgegeven. Hierbij dringt verwantschap met het stucwerk van Huis Baarn zich op. De stijl van werken zou mogelijk die van Jan van Logteren of Jan van der Streng kunnen zijn. De zaal heeft afgeronde hoeken, waarvan in die aan de binnenzijde later kachelnissen zijn gemaakt. Voorts dubbele houten deuren in omlijsting naar de hal en de achterstoep en enkele deuren naar de aangrenzende vertrekken. Het vertrek rechts achter heeft een eenvoudig Lodewijk XIV plafond vergelijkbaar met dat van de bibliotheek. De schouw is hier vernieuwd in empirestijl, met een hergebruikt ouder schilderstuk. Evenals op Spanderswoud en Jachtlust wordt hier ter plaatse van de schoorsteenboezem een venster aangetroffen, dat afsluitbaar is d.m.v. een spiegel. In de kelder diverse vertrekken, waaronder de kelderkeuken voorts balkenplafonds, diverse originele kasten, plavuizen vloeren en grote okergeel geglazuurde tegels op de wanden, pomp met natuurstenen waterbak.

Waardering

Het HOOFDHUIS is van algemeen belang:

- vanwege de architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een monumentaal, fraai huis uit de periode 1725 -1730 waarvan exterieur en interieur, ondanks enkele aantastingen nog een goed herkenbare eenheid vormen;

- vanwege zijn beeldbepalende ligging.

Hoofdcategorie	*Subcategorie*	*Functie*
Kastelen, landhuizen en parken	Kasteel, buitenplaats	Landhuis